

Motion till riksdagen 2025/26:1084

av Anna Wallentheim (S)

Rätt till en rökfri bostad i bostadsrätt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ge bostadsrättsföreningar ett tydligare lagstöd för att kunna införa rökfria fastigheter, balkonger och uteplatser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga att tobaksrök som sprider sig till andra lägenheter kan betraktas som en otillåten störning i boendemiljön och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tobaksrök är ett av de mest utbredda inomhusmiljöproblemen i Sverige. Enligt Folkhälsomyndigheten finns det ingen säker nivå av exponering för passiv rökning – även små mängder kan vara skadliga. Passiv rökning ökar risken för bland annat hjärtsjukdom, lungcancer och astma. Barn och personer med luftvägsproblematik är särskilt utsatta.

I flerbostadshus är det många som upplever problem med rök från grannar, inte minst genom rökning på balkonger och uteplatser. Röken sprider sig lätt in i bostäder genom öppna fönster, ventilation och dörrspringor. För den som lever med astma, allergier eller annan känslighet kan detta innebära allvarliga hälsoproblem och en kraftigt försämrad livskvalitet.

I hyresrätter har det under de senaste åren blivit allt vanligare att hyresvärdar inför rökfria boenden, i linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer för att minska exponeringen av passiv rökning. Däremot är situationen betydligt mer komplicerad för den som bor i bostadsrätt. Här är det i dagsläget upp till varje bostadsrättsförening att själv besluta om eventuella begränsningar av rökning på balkonger eller gemensamma utrymmen. Många föreningar saknar dock både kunskap och tydliga juridiska verktyg för att reglera frågan. Resultatet blir att boende i praktiken kan vara utlämnade åt grannar som väljer att röka, även när detta tydligt påverkar deras hälsa.

Det är orimligt att en person som valt att investera i en bostadsrätt inte ska kunna känna sig trygg i att ha en rökfri bostad. Tobaksrök bör i detta sammanhang betraktas som en störning, i likhet med höga ljudnivåer eller annat som påverkar grannars rätt till en god boendemiljö. Enligt Folkhälsomyndigheten är just möjligheten att säkerställa rökfria miljöer en avgörande faktor för att skydda särskilt känsliga grupper och för att uppnå de folkhälsomål som riksdagen beslutat om.

Därför bör lagstiftningen ses över för att stärka rätten till en rökfri bostad även för den som bor i bostadsrätt. Att kunna bo i en rökfri miljö borde vara en självklar rättighet för alla – oavsett upplåtelseform. Det är en viktig fråga både för folkhälsan och för människors trygghet i deras eget hem.

Anna Wallentheim (S)